

en konstatering af, at der er tale om en ren – om end indirekte – statslig subsidiering af en bestemt slags erhvervsdrivende selskaber.

Resumé over situationen i dag.

Oprettelse af fonds er efter alt at dømme sket i stadig større omfang i de seneste år.

Hovedmotivet er omgåelse af skatte- og afgiftsbestemmelser.

Oprettelsen kræver hverken godkendelse eller registrering. Ingen offentlig myndighed har et blot nogenlunde overblik over, hvor mange fonds der findes, hvor store formuer de råder over, hvordan disse er anbragt, hvilke erhvervsvirksomheder der reelt drives af fonds, hvor stort et skatte- og afgiftsprovener der mistes på grund af fonds osv.

Retsudviklingen på området har medført, at de begrænsninger, som var fastsat for egentlige familiefonds og for erhvervsdrivende fonds, reelt er værdiløse.

Fremstående advokater med tæt tilknytning til de større kapitalgrupper har udviklet systemet til så godt som total omgåelse af skatte- og afgiftsbestemmelserne, undertiden med fonden som redskab for fiktive posteringer, der kun adskiller sig fra Glistrups derved, at unddragelserne løber op i langt større beløb og er definitive.

VSs forslag.

Undervejs i disse bemærkninger er der redegjort for, hvad det er for bestemmelser i selskabsskatte- loven, ligningsloven, arveafgiftsloven og kildeskatteloven, som skal tages op, og hvori ændringerne i hovedsagen skal bestå.

Dispensationsmuligheden for almenvelgørende fonds findes allerede i selskabsskatteovens § 3, stk. 2, som dog må strammes i overensstemmelse med forslagens ordlyd. Tilsvarende må stk. 3–5 tilpasses, hvorunder stk. 3, 3. punktum, og stk. 4, 2. punktum, helt må udgå. *I øvrigt skal fonds gøres almindeligt og fuldt skattepligtige*, hvilket sker ved ophævelse af de særfordele, som er indeholdt i selskabsskatteovens § 1, stk. 3, nr. 6, og § 1, stk. 3. *Formueskattepligten* må etableres ved en positiv hjemmel herfor, da fonds m.v. ellers fritages som følge af, at de skattemæssigt behandles som aktieselskaber, for hvilke formueskattepligten imidlertid påhviler aktionærerne. Den almindelige skattepligt medfører kravet om *registrering* af alle fonds, da dette er en forudsætning for, at skattekontrolloven kan fungere. *Ligningslovens* bestemmelser vedrørende fonds i § 14, stk. 3, § 17 og § 21 må bringes i overensstemmelse med beslutningens ordlyd.

Arveafgiftslovens § 2, stk. 3, og § 3, stk. 4, må ændres, således at *arv og gave* til fonds kun afgiftsbe- gunstiges, når fonden efter særlig godkendelse i henhold til selskabsskatteovens § 3, stk. 2, og under de i beslutningsforslaget nævnte forudsætninger har opnået lempelser m.h.t. indkomstbeskatningen. Endelig må kildeskatteovens *successionsbestemmelser* efterses og om nødvendigt ændres i overensstemmelse med forslaget.

Da det imidlertid er et højst kompliceret område, hvor man let kommer til at overse noget – netop fordi der ikke findes en egentlig fondsløvgivning – har vi valgt at fremsætte et beslutningsfor- slag om hensigten og principperne og at overlade den lovmæssige udformning til regeringen, som har helt anderledes bistand til rådighed.

Hensigten er at gøre det umuligt for personer og virksomheder at unddrage sig skatte-, afgifts- og regnskabspligt gennem oprettelse af fonds, og at stille offentliggørelse af regnskaberne som en ufravigelig forudsætning for, at fonds o. lign. kan opnå skatte- og afgiftsprivilegier efter særlig godkendelse i hvert enkelt tilfælde. Det kan ikke begrundes eller forsvares, at fonds, som nyder særlige begunstigelser, hvilket reelt betyder, at skatte- yderne er tvangsindlagt til at yde økonomisk støtte til fondens formål, har endog *mindre* offentlighedspligt m.h.t. regnskaber end aktieselskaber.

Forslaget udelukker *ikke*, at der i ganske særlige tilfælde, efter særlig godkendelse og under forud- sætning af fuld offentlighed om regnskaberne kan oprettes fonds med visse skattebegunstigelser. Det kan ved den nærmere gennemgang af de praktiske muligheder for at lukke af for spekulativ udnyttelse af bestemmelserne vise sig, at dette vanskeligt lader sig gøre, hvis der ikke lykkes *helt*. I så fald er forslagsstillerne indstillet på, at der bør lukkes helt.

Men indtil da er man indforstået med, at for- muer må kunne overdrages til fonds med f. eks. kulturelle eller sygdomsbekæmpende formål med en vis begunstigelse fremfor at gå i arv. Lader det sig ikke gøre at forene denne mulighed med sikre afgrænsninger mod smarte nuladvokaters udvidede anvendelse, må begunstigelser efter forslagsstiller- nes opfattelse helt udelukkes. Skaden derved vil være til at overse. Det er under alle omstændighe- der udemokratisk – som formuefordelingen er det – at prioriteringen af kulturelle o. a. formål be- stemmes af formueejernes private præferencer. Men dette vil under alle omstændigheder stadig være muligt, blot *efter* at skat og afgift er betalt.